

ДИЗАЙН НА КОЖЕНИ ИЗДЕЛИЯ

Галя ДОЛАПЧИЕВА

Тракийски университет - Стара Загора, Факултет "Техника и технологии" - Ямбол
Ямбол, ул."Гр. Игнатиев" № 38, тел.: 088 242 5913
e-mail: g_dolapcieva@abv.bg

LEATHER PRODUCTS DESIGN

Galia DOLAPCIEVA

Tracian University in Stara Zagora, Faculty of "Engineering and Technology" Yambol
38 "G. Ignatiev" str., Yambol, tel.: +359 88 242 5913
e-mail: g_dolapcieva@abv.bg

ABSTRACT

The paper describes avant-garde fashion which bears the characteristics of the future, always surprises us with new plasticity and vision, and creates a new image system. The article follows the development of the sculptural style in women's. The change of silhouettes, the used decorative and constructive lines, as well as the sculptural elements in the compositions, have an essential role in the distribution and organization of the clothing structure. The themes of the non-traditional geometric motives, lines, dots, regular and irregular figures put the form formation in an unusual state.

Key words: Fashion design, ladies clothing, sculptural style, constructive lines.

1. Увод

Радикалните изменения в модата се отразяват и в проектирането на кожените облекла. Тези облекла се използват както в официалните, така и във всекидневните ансамбли. Обикновено всекидневните кожените облекла са изделия на масовото производство, където един модел се изработва на базата на устойчива основа, която често удовлетворява голяма част от населението.

При създаване на кожени изделия за масово производство дизайнерът изхожда не от образа на конкретния индивид, а от общите представи за типичен образ. Конкретно са известни само възраст, пол, размери, ръст и пълнота. Останалите данни за човека трябва да се типизират, за да удовлетворяват по-голяма част от населението. Съществуват много професии, които не

изискват специално облекло и милиона хора се обличат с всекидневни кожени връхни облекла. Съвременните кожени костюми и палта са твърде разнообразни по форма и силует.

Целта на настоящата статия е да се анализира авангардната мода в коженото облекло, която носи характеристиките на бъдещето и ни изненадва с нова пластичност, визия и създава нова система за имидж.

Нови моменти в дизайна на съвременно кожено облекло

Основните черти на модния силует, детайлите и модната гама на цветовете трябва да са умерени. Изборът на кожените материали не се ограничава от естетичните изисквания. В зависимост от промяната на модните тенденции се изменят силуетът на формата на кожените

изделия, големината на масата, видът на структурата на кожения материал и цветовото му оформяне [2].

Х-образният силует е с точно определена талия; образува се от два триъгълника с отсечен връх. П-образният силует е със сравнително прави рамене и успоредни линии, спиращи до ханша. А-образният силует е с разширение, което започва от раменете (най-силно е в долната част). О-образният силует е с овална линия в раменете и с тясна долна част.

В зависимост от степента на прилягане коженото облекло се развива в три основни силуета: прав, втален, полувтален.

Правият силует се характеризира с леко прилягане на изделията по линията на талията. При него се забелязват нормални пропорции и отсъствие на силно отделящи се детайли. Формата му се приближава до формата на правоъгълника. Пропорциите могат да бъдат различни в зависимост от модните тенденции и използването и различно съчетание на силуетите, на конструктивните и декоративните линии. Правият силует е подходящ за спортния, фантазийния и класическия стил.

Вталеният силует се характеризира със силно подчертаване на формите на човешката фигура и запазване на естествените ѝ пропорции. В него се развиват класическият и фантазийният стил.

При полувталения силует отсъствува конкретна точка на най-голямо вталяване. Забелязва се плътно прилягане в областта на гърдите и незначително разширение в долната част. Съществуват още три силуета: трапецовиден, овален и комбиниран, които са разновидности на правия силует.

Контурите на коженото облекло и отделните му части могат да се разглеждат като вид линия. При конструирането на кожените облекла се използват: права хоризонтална, права вертикална, наклонена и смесена линия. В художественото конструиране на облеклото тези линии се делят на конструктивни, декоративни и конструктивно-декоративни. Кожените облекла се изграждат чрез конструктивните елементи в класическия, спортния и фантазийния стил [9].

Мъжките кожни облекла обикновено се използват за всекидневно носене. Често кожените сака се изработват в класическия стил - с вталена форма, ревери, прави двушеви ръкави и външни джобове. Гърбът е цял или със среден шев (с шлиц или без шлиц), а закопчаването - двуредно.

Саката се изработват и в спортния стил. Те се отличават с различна форма на джобове, колани, платки, разрези, басти и др.

Особено актуални са кожените якета с по-обемни и свободни форми, с кимоно ръкав, смъкнато рамо или реглан. За тях са характерни разнообразни функционални детайли, много ципове, коланчета и пагони. Късите кожни якета с много ципове и катарами напомнят облеклото за автото спорт (*Фигура 1, Фигура 2*).

Дължината на якетата варира от талията до бедрата. Якетата, променени по конструкция, форма и детайли, са в съответствие с новите модни тенденции (комбинация на кожа и кадифе).

Напоследък за зимния сезон се предпочитат канадките от кожа. Те се налагат със своята обемна форма и с многобройните функционални детайли и широки рамена.

Мъжките кожни палта обикновено са в класически стил. Изработват се в правия или вталения силует с презраменни шевове, срязани в талията и с голяма яка и ревери (*Фигура 3*). Дамските кожни облекла включват асортимента на палтата, мантата, якетата и костюмите. Основните части на дамския костюм са жакет и пола. Костюмът има различно стилово решение в зависимост от предназначението. Изделията в комплекта се шият обикновено от една и съща кожа, но понякога се изработват от различни материали. Те могат да бъдат с различна дължина - леко закриващи талията до ханша или до коленете. Композиционното разчленяване на изделието може да бъде съсредоточено в горната или долната му част. В предната част жакетът може да бъде втален, а гърбът - със свободна линия; полата е права с цепка или разширена в долната част. Жакетът може да бъде изработен и с кожена яка (*Фигура 3*).

Фигура 1

Фигура 2

Фигура 3

Фигура 4

Костюмите в спортния стил се характеризират с подчертана свободна кройка. Жакетите са с платки, джобове, щрифелки, декоративни тегели но детайлите и краищата на изделието В местата, където мускулите изпитват голямо напрежение, могат да се употребяват трикотажни еластични материали, съчетани хармонично по цвят с кожата. Полата в спортен стил също е наситена с детайли. Тя е права или разширена, с платки, джобове, коланчета, катарамии и др.

Блузонът заема важно място в комплектуваните костюми. Той е функционален - с дължина до линията на ханша, с дълбока ръкавна извивка, с големи удобни джобове, с малка и тясна яка (много често с шал-яка).

Коженият асортимент в съчетание с трикотаж се развива в нови структурни цветови решения, като запазва пропорциите, силуета и стила на спортните изделия.

Най-актуална група за кожените изделия е връхното облекло. То предпазва човека от неблагоприятни атмосферни условия и се използва по-дълго време. Изработва се в класическия, спортния и фантазийния стил. През зимата се използват няколко вида връхно облекло: шуби, палта, манта, а през есенния и пролетния сезон - леко манто, канадки, куртки.

Развитието на формата на палтата зависи от цикличното сменяне на модата с противоположни форми (например строго геометричните с меки пластични).

За строго геометричните форми са характерни меки ясно разчленени обеми в правия силует. Тяхната композиция е по-опростена. Палтото е с мека и пластична форма - често съответствува на стил фантазия. Формите на ръкавите концентрират пластичните особености, усилват ги и се явяват композиционен център на изделията. Силуетът на зимните палта се определя предимно от вида и фактурата на естествените и изкуствените кожи. Характерът на кожените палта зависи от свойствата на кожата.

Според дължината на костюма и неговата форма кожата се делят на кожи с дълъг косъм (лисица), със среден косъм (норка, катеричка, заяк и др.) и завити (каракул-агнешка, къдрава и др.). Те изискват ясни и лаконични форми на облеклото. Ръкавите могат да бъдат обикнове-

ни или реглан. Облеклото от кожа с дълъг косъм се препоръчва за стройните жени. Кожите със средна дължина на косъма са подходящи за палта в правия, вталения или полувталения силует, разширен в долната част. При този вид палта се допуска голямо разнообразие на формите, яките, ръкавите, както и използване на гарнитури от различни видове кожи. Групата на кожата с малък косъм е най-разнообразна, както по фактурата, така и по цвета. Във връзка с това композиционното решение на моделите е различно. Кожите са с петна или на ленти, което трябва да се взема под внимание при проектирането на детайлите.

Различното разположение на кожата в изделията (вертикално, хоризонтално, диагонално, шахматно и др.) се използва за подчертаване на формата при създаване на илюзия за изтегляне нагоре, разширяване, стесняване и др. Като се има предвид характерът на цвета и рисунката на кожата, могат да се постигнат живописни или графични ефекти в моделите. Графичността се подчертава с редуване на ленти от велур и кожа с косъм, с комбиниране на кожи с велур или сукно и др. Като се използва определено съчетание на цветовия преход, могат да се постигнат цветови и тонални композиционни решения. При разположение на кожата в различни направления се получават интересни светлинни ефекти. Като се създават модели от овчи кожи, могат да се използват народните традиции в моделирането на този тип изделия. Голямо внимание се обръща на палтата от кожи със синтетични влакна. Те се багряват в различни цветове и са подходящи за зимно облекло. Благодарение на своята декоративност, лекота и еластичност тези кожи са подходящи за спортния стил.

Яките от кожа с дълъг косъм често са кръгли или имат форма на шал-яка с различна дължина. Яките с къс косъм могат да бъдат с ниско или високо столче. Кожите се подбират така, че да контрастират или да хармонират с цвета и фактурата на палтата. В зависимост от модата с кожа се оформят краищата на изделията, джобовете, маншетите, както и раменете, гърдите и ръкавите. Кожите с къс косъм се използват обикновено за декоративно оформяне на есенно-зимното облекло.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Коженото облекло е било винаги актуално в модата. Съществува богат избор на кожени материали, което определя широкото приложение в различните видове облекла. Силуетите, използваните декоративни и конструктивни линии, както и скулптурните елементи в композициите, играят съществена роля при проектирането на коженото облекло.

REFERENCES

- [1] Evtimova, M., Sinergiya i izkustvo, Grupa tsvyat-Bulgaria, 2015
- [2] Evtimova, M., Izobrazitelni metodi i tekhniki, TU-Sofia, 201
- [3] Dimitrova, P., Modata na granitsite na dve stoletiya, Krisan-C, 2011
- [4] Dimitrova, P., Tsvetoznanie , Krisan-C, 2011
- [5] Dimitrova - Popska, P. A, Textiles design, TU - 1996
- [6] Dimitrova - Popska, P. A, C. Ivanov, Leather products design, Technika Publishing House, 1998
- [7] Dimitrova, P., Dolapchieva, G., Konstryirane na magko obleklo, TK, Yambol, 2008 г.
- [8] Dimitrova, P., Dolapchieva, G., Konstryirane na damcko obleklo, TK, Yambol, 2007 г.
- [9] Dimitrova - Popska, P. A, C. Ivanov, Dizain na kojeni izdelia, C, Tehnika, 1998.